

سرشناسه	:	فولادی دارابی، حسین، ۱۳۷۰ -
عنوان و نام پدیدآور	:	هرمنوتیک و انسداد باب علم / حسین فولادی دارابی
مشخصات نشر	:	قم: مطبوعات دینی، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	:	۲۱۲ص.
شابک	:	978-600-145-070-9
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
موضوع	:	اصول فقه
موضوع	:	Islamic law -- Interpretation and construction
موضوع	:	تأویل
موضوع	:	Hermeneutics-- Religious aspects -- Islam
موضوع	:	هرمنوتیک
موضوع	:	Hermeneutics
ده بندی کنگره	:	۱۳۹۷/۹م/۵۵BP1
بندی دیوبی	:	۲۹۷/۳۰۷
شماره کتابخانه ملی	:	۴۹۶۷۸۰۴

هرمنوتیک و انسداد باب علم

حسین فولادی دارابی

مطبوعات دینی

ویراستار و طراح صفحات / همت علی حسینی

رقعی / ۲۱۲

اول / ۱۰۰۰

مبین / ۱۳۹۷

قیمت / ۲۰۰۰۰ تومان

شابک: ۹ - ۰۷۰ - ۱۴۵ - ۶۰۰ - ۹۷۸

ISBN:978-600-145-070-9

خیابان معلم، مجتمع ناشران، پ ۱۱۶

تلفن: ۳۷۷۴۲۸۴۷ - ۳۷۷۳۳۶۶۱

دورنگار: ۳۷۷۴۹۳۶۲

WWW.matbootdini.ir

تقدیم می شود به

حضرت آیت الله سید جواد شهرستانی (دامت برکاته)

حامی رشتیانی جامعه پنجگان حوزه های علمیه

فهرست مطالب

۱۱	مقدمه
۱۳	نخستین فصل: هرمنوتیک و فهم قطعی متن
۱۶	واژه‌شناسی هرمنوتیک
۱۶	هرمنوتیک در لغت
۱۷	هرمنوتیک در اصطلاح
۲۱	موضوع و قلمرو هرمنوتیک
۲۱	هرمنوتیک و ادبیات
۲۲	هرمنوتیک عام
۲۳	هرمنوتیک فلسفی
۲۴	پرسش اصلی هرمنوتیک
۲۵	تاریخچه هرمنوتیک
۲۵	هرمنوتیک بی‌نام و غیر رسمی
۲۸	هرمنوتیک اصطلاحی و رسمی
۲۹	مکاتب هرمنوتیک
۳۰	هرمنوتیک کلاسیک
۳۹	هرمنوتیک مدرن
۳۰	هرمنوتیک فلسفی
۳۱	بازگشت به هرمنوتیک کلاسیک
۳۲	مقصود از فهم در دانش هرمنوتیک
۳۲	فهم در نگاه دکارت و کانت

- ۳۳..... فهم در نگاه دیلتای
- ۳۵..... فهم در نگاه هایدگر
- ۳۶..... فهم در نگاه گادامر
- ۳۹..... چیستی متن در دانش هرمنوتیک
- ۴۲..... فهم قطعی و متعین متن از نگاه هرمنوتیک
- ۴۳..... فهم مطلق معنا
- ۵۳..... عدم فهم مطلق معنا
- ۶۰..... کثرت برای وجود معنا
- ۶۵..... خلاصه مبانی
- ۶۹..... بخش دوم: انسداد باب علم به احکام شرعی
- ۷۱..... مفهوم شناسی انسداد باب علم
- ۷۱..... مراد از انسداد
- ۷۱..... مقصود از باب علم
- ۷۱..... چیستی حکم شرعی
- ۷۴..... علم به احکام شرعی از دیدگاه اصولیان شیعه
- ۷۴..... انفتاح باب علم
- ۷۶..... انسداد باب علم در زمان غیبت
- ۸۱..... بخش سوم: علت سنجی انسداد باب علم به احکام شرعی
- ۸۳..... درآمد
- ۸۳..... منابع استنباط و فهم حکم شرعی
- ۸۳..... مقدمه
- ۸۴..... دیدگاه اصولیان شیعه و سنی پیرامون منابع فقه

۸۷.....	علل انسداد باب علم به احکام از طریق کتاب
۸۸.....	بررسی صدوری قرآن
۹۱.....	علت سنجی عدم امکان فهم قرآن
۱۱۲.....	علل انسداد باب علم به احکام از طریق سنت
۱۱۲.....	تعریف سنت
۱۱۴.....	اقسام سنت حکیه
۱۱۶.....	بررسی صدوری و دلالتی سنت
۱۲۸.....	سنت و انسداد باب علم
۱۲۹.....	علل انسداد باب علم به احکام از طریق اجماع
۱۲۹.....	تعریف اجماع
۱۳۰.....	تفاوت «اتفاق» و «اتسلاف» و «جماع»
۱۳۱.....	اقسام اجماع
۱۳۵.....	مبنا و نحوه جعل حجیت اجماع
۱۵۳.....	اجماع و انسداد باب علم
۱۵۵.....	علل انسداد باب علم به احکام از طریق عقل
۱۵۵.....	مقدمه
۱۵۶.....	تعریف عقل
۱۵۶.....	تعریف دلیل عقلی
۱۵۷.....	تقسیم عقل به حیث جنس مُدرک
۱۵۹.....	تقسیم عقل به لحاظ کارکرد
۱۶۰.....	اثبات منبع حکم شرعی بودن عقل
۱۶۴.....	امکان سنجی استنباط حکم شرعی به نحو قطعی از طریق عقل
۱۶۷.....	عقل و انسداد باب علم

۱۶۸.....	خلاصه مباحث.....
۱۷۳.....	بخش چهارم: خاتمه.....
۱۷۵.....	درآمد.....
۱۷۵.....	موضوع مشترک «انسداد باب علم» و «هرمنوتیک».....
۱۷۶.....	تأیید الیقای «متن».....
۱۷۷.....	اسول سطحی و ابهام لفظی.....
۱۷۸.....	گزارشی بودن متون دینی مسیحیت.....
۱۷۹.....	تفسیر کتاب مقدس با علوم جدید.....
۱۷۹.....	محدودیت قلمرو شریعت در مسیحیت.....
۱۸۲.....	مقایسه تطبیقی «متن».....
۱۸۴.....	مقایسه تطبیقی «علل» و «طعی متون».....
۱۸۴.....	دخالت پیش فرض‌ها؛ حجاب فهم متن.....
۱۸۶.....	دخالت پیش فرض‌ها در فهم از نگاه اندیشوران مسلمان.....
۱۹۲.....	دیدگاه فقیهان و اصولیان.....
۱۹۷.....	فهرست منابع.....

مقدمه

«فهم متن» گذشته از آنکه قرن‌ها پیش در دانش‌های اسلامی به‌ویژه در دانش اصول فقه، موضوع پژوهش و بررسی دانشمندان مسلمان قرار داشته، در قرن‌های معاصر با بدید آمدن دانش هرمنوتیک اهمیت ویژه‌ای یافته است. دو موضوع «فهم قطعی متن» «امکان و چگونگی آن» در دانش هرمنوتیک و «انسداد باب علم نسبت به احکام شرعی» در دانش اصول فقه، از مباحث مشترک و مهم این دانش است که بررسی دقیق رویکرد دانشمندان هر یک از این دو حوزه دانشی و مقایسه تطبیقی اشتراکات و تمایزات دیدگاه‌های ایشان می‌تواند عرصه‌ای نوینی را پیش روی علاقمندان به این موضوع قرار دهد.

این پژوهش با هدف قرار دادن این مسئله، نخست با از نظر انداختن دیدگاه‌های هرمنوتیست‌ها پیرامون فهم، متن و فهم قطعی متن، عدم امکان فهم قطعی متن از نگاه پژوهشگران هرمنوتیک را روشن ساخته است؛ سپس به مسئله انسداد باب علم به احکام و علل عدم امکان فهم قطعی احکام شرعی از طریق منابع دین پرداخته است. در پایان سعی شده است با رویکردی تطبیقی، نقاط اشتراک و تمایز دو دانش هرمنوتیک و

اصول فقه در مبحث فهم قطعی متن و انسداد باب علم ارزیابی شود. در این راستا روشن گشت که «فهم قرآن» موضوعی است که هر دو دانش، ر آن گفته‌هایی دارند و در هر یک از این دو دانش نحله‌هایی وجود دارند که فهم قطعی و متعین قرآن را ناممکن می‌شمارند. این دیدگاه‌ها تفاوت‌هایی نیز دارند؛ هرمنوتیست‌های فلسفی به دلیل تأثیر پیش‌فرض‌ها در فهم تفسیر متن - از جمله قرآن - را از یک مفسر تا مفسری دیگر، دو گونه می‌دانند؛ اما باورمندان به انسداد باب علم به احکام از طریق کتاب، مخاطب قرآن، گرفتن معصومان را دلیل اصلی عدم امکان فهم قرآن می‌دانند.